

Izhaja vsak ponedeljek
in četrtek ob 8. uri
— predpoldne. —
Stane za celo leto 15 L.,
za pol leta 8 L., za četrt
leta 4 L. Za inozemstvo
celo leto 30 L.
Na naročila brez
dopolnane naročnine se
ne oziramo.
Odgovorni urednik:
RIHARD OREB.

GORIŠKA STRAŽA

Številka 78.

V Gorici, v ponedeljek 1. oktobra 1923.

Letnik VI.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogovo-
ru in se plačajo vnaprej.
List izdaja konsorcij
„GORIŠKE STRAŽE“
Tisk. S. Spazza,
v Trstu.
Uprava in Uredništvo:
ulica Mameli 5.
(prej Scuole).

Štiri resolucije političnega društva

Na obnem zboru političnega društva «Edinosti» za Goriško so bile pretekle četrtek dne 27. septembra sprejete med drugim nastopne važne resolucije, ki jih dajemo slovenski javnosti na znanje:

ZA PRAVICE SLOVENSKEGA JEZIKA!

1.) «Občni zbor Političnega društva «Edinosti» v Gorici ugotavlja z globokim obžalovanjem, da se na slovenskem ozemlju vrši sistematična in široko zasnovana borba proti jeziku našega ljudstva, katera postaja čedalje bolj odločna, ostra in splošna. Iztrebili so naša starodavna krajevna imena, ki so zrasla iz ljudstva in njegove zgodovine, odstranili so vse slovenske napise iz javnih uradov, odpravili vse uradne slovenske prevode državnih in deželnih zakonov, ki odgovarjajo praktičnim potrebam slovenskega ljudstva in interesom javne uprave, zatrli slovensko dopisovanje z vsemi deželnimi in državnimi uradi, prepovedali vsem oblastvom, da občujejo s prebivalstvom v njegovi domači govorici in končno vrgli celo iz sodišč jezik slovenskega ljudstva. Občni zbor izjavlja, da smatra borbo proti slovenskemu jeziku za očito in odkrito borbo proti slovenskemu narodu in odobrava zato z vsem srcem in vso dušo odločen nastop naših parlamentarnih zastopnikov, našega tiska in naših organizacij, pozivajoč jih, naj vztrajajo pogumno v obrambi naših jezikovnih pravic pri občinskih, deželnih in državnih uradih na slovenski zemlji, posebno pa pri sodnijah, ker je to najelementarnejša zahteva sodobne civilizacije.

ZA NAŠE OTROKE!

2.) Občni zbor stoji na stališču, da imajo otroci slovenskega ljudstva od Boga in narave dano pravico do takega šolstva, ki edino nudi zdravo vzgojo in pravo izobrazbo, to se pravi do šolstva, ki priznava materin jezik za podlago vsega pouka. To načelo je postalo last kulturnega človeštva, je temelj vsega duševnega napredka italijanskega naroda in ravnatoka temelj vse kulture slovenskega ljudstva.

Solska reforma, ki jo namerava izvesti v teh dneh minister in evropski učejak Giovanni Gentile, pomeni pa smrtni udarec temu načelu, ker uvaja italijanski jezik tudi v ljudsko šolo Slovencev kot učni jezik. Ta reforma nam hoče vzeti pravice, ki nam jih je dal Bog in katerih nam ne more ugrabiti nobena država, nobena vlada in nobena posvetna ali cerkvena oblast. Ako bi privolili v to reformo, bi privolili v vneženje naše lastne slovenske kulture, do česar nimamo nikake pravice! Nasprotno! Naložena nam je naravnost sveta dolžnost, da se borimo za duševno življenje slovenskih otrok ravnatoka in še več kakor za njihovo telesno življenje.

Zato dviga občni zbor v imenu stotisočev slovenskih staršev in njihove dečice odločen in oster ugovor proti nameravani reformi ter zahteva, da se pravice slovenskega ljudstva po lastnem šolstvu uvažujejo in spoštujejo tudi po sedanji državi in sedanji vladi.

NE OVIRAJTE IZOBRAZBE LJUDSTVA!

3.) Občni zbor Političnega društva «Edinosti» ugotavlja z žalostjo, da se posvetno gibanje med goriškim slovenskim ljudstvom v zadnjem času stalno ovira in premišljeno tlači. Mnogoštevilne cvetoče izobraževalne organizacije, ki

so bile pred vojno ponos slovenskih vasi in slovenskih trgov ter dvignile tekom 50 let slovensko ljudstvo med najbolj probujene narode v srednji Evropi, so v nevarnosti, da propadejo. Nova društva se načelno več ne dovoljujejo, obstoječe izobraževalne organizacije naložavajo pa na take ovire, da je njihovo delovanje postalo v zadnjem času skoro nemogoče. Kako naj razvijajo društva svoje vzgojno in prosvetno poslanstvo med ljudstvom, ako zahtevajo oblastva za posamezno prireditve komisijki ogled odra, ki stane društvo 150 do 250 lir? Taka strašna bremena morajo vničiti vsako resno in pozitivno prosvetno gibanje med slovenskim ljudstvom. Občni zbor opozarja vlado, da se vrši ta pritisk nad organizacijami, brez katerih ne moremo živeti, ker skrbijo za ohranitev zdrave morale in širjenje prave izobrazbe med slovenskim ljudstvom. S temi prosvetnimi organizacijami so vršili Slovenci boj proti alkoholizmu, proti surovosti, proti razuzdanosti, proti nekulturi. Ali hoče vlada, da se vrne slovensko ljudstvo v dobo pijancevanja in surovih vaskih pretepev, ki so jih prosvetne prireditve pred 20 leti zatrle?

Občni zbor izjavlja, da je kulturna dolžnost države prosvetno gibanje Slovencev podpirati in zato zahteva od vla-

de, naj odstrani vse krivične ovire, ki ogrožajo obstanek celokupnega prosvetnega pokreta med slovenskim ljudstvom.

PROTI OVADBAM!

4.) Občni zbor Političnega društva «Edinosti» v Gorici izraža svoje globoko obžalovanje, da se odstavljajo v naši deželi od ljudstva voljeni župani brez zakonite preiskave in se izročajo občinsko premoženje kratkomalo v roke komisarjev. Komisarji vladajo v Sempetru pri Gorici, v Solkanu, v Kanalu, Sv. Luciji, Postojni, Sezani, Vojsčici, Medani in Biljani.

Nadalje ugotavljamo z žalostjo, da se jemljejo našim ljudem obrtno koncesije, večkrat kar na podlagi ovadb ali denuncijacij. Opozarjamo vlado, naj pri svojih ukrepih postopa pravično in gleda strogo na to, da ne postane odvisna od «informacij» ljudi, katere smatra naša javnost za najslabše in moralno najbolj zavržene osebe v deželi. Posebno naj bo oprezna, ako nastopajo ti brez značajneži pod krinko fašizma. Opozorilo, ki ga pošilja občni zbor vladi, je važno, kajti nič ne more fašizmu in državi bolj škoditi, kakor če ljudstvo vidi in spoznava, da je žrtev denuncijacij, da se torej ne vlada po pravici in zakonu, temveč na podlagi ovadb. Občni zbor opominja vlado, naj bo previdna, kajti ljudstvo bi utegnilo zgubiti spoštovanje do države in državne avtoritete, ako bi ovaduhu odločevali pri ukrepih državne uprave.

Kaj se godi po svetu?

V vladajoči stranki je izbruhnil spor, ki spada med najvažnejše izmed vseh dosedanjih sporov v fašizmu. O teh sporih razpravlja že delj časa vse italijansko časopisje in jih obširno tolmači javnosti. O važnih dogodkih hočemo obvestiti tudi naše bravce, da bodo spoznali politične razmere, v katerih živi naša država. Spor v fašistovski stranki ima svoje globoke korenine v fašistovski revoluciji sami in je nastal radi različnih nazorov o nalogah fašizma. Mussolini in drugi ugledni voditelji fašizma so namreč mnenja, da je s fašistovsko revolucijo napačila za stranko nova doba. Fašisti so danes na vladi in nosijo pred zgodovino odgovornost za usodo Italije, zato morajo skrbeti za red in mir v deželi, spoštovati morajo zakon in se strogo izogibati vsakih nasilstev. Kdor dela nasilja, krši zakon in ruši ugled fašistovske vlade. Fašizem se mora zavedati, da nosi odgovornost za ves italijanski narod, zato ne sme imeti pred očmi samo interes svoje stranke, temveč koristi cele države. Država ne sme služiti fašizmu, temveč fašizem državi. V različnih pokrajinah nastopajo fašistovski voditelji, ki mislijo, da se je zvršila fašistovska revolucija samo zato, da pridejo posamezniki do moči in se okoristijo na račun ostalega prebivalstva. To se pravi izrabljati fašistovsko revolucijo v osebne namene.

Mali vladarji!

V nekaterih deželah so se proglasili posamezni voditelji za male vladarje, ki gospodarijo absolutno in brezobzirno nad prebivalstvom. Zrastli so čez glavo državnim oblastvom in ukazujejo na levo in desno, kakor se jim zljubi. Za prefekte in kvestorje se sploh ne menijo, ker mislijo, da so

šistovskih časopisov in voditelji nekaterih dežel so se čutili močno užaljene, ker jih je Rocca v svojem članku zelo ostro napadel. Nastal je globok razpor med deželo in velikimi mesti, med časopisjem na deželi in v prestolici.

Organiziran protinapad.

Proti ofenzivi gospoda Rocce se je pripravljaval premišljen odpor z dežele. Prvi se je vzdignil znani voditelj Roberto Farinacci, ki je v svojem dnevniku «Cremona Nuova», branil stališče pokrajinskih fašistovskih voditeljev, pobijajoč zelo ostro in nasilno nazore Maksima Rocce. Osebno glasilo predsednika Mussolinija «Il Popolo d'Italia» je moralo poseči vmes in je pozvalo Farinaccija, naj neha, ker ruši na ta način disciplino stranke. Na poziv «Popolo d'Italia» je Farinacci odgovoril z napadi na nekatere člane vlade in poudarjal v svojem dnevniku, da sloni moč vlade ravno na podeželskih voditeljih, proti katerim se je začela ofenziva. Toda Farinacci ni bil osamljen. Ustanovila se je zveza med štirimi glavnimi podeželskimi voditelji iz severne Italije, in sicer med nekimi Baroncinijem iz Bologne, grofom Barbiellinijem iz Piacenze, gospodom Arrivabene iz Mantove in Farinaccijem iz Cremona. Ta skupina razpolaga z dvema dnevnikoma, in sicer s «Cremona Nuovo» in «La Scure» iz Piacenze ter z razširjenim tednikom «L'Assalto» iz Bologne, katerega urejuje Baroncini. Ti časniki so se začeli v započetem boju medsebojno podpirati in so skupno napadali vse tiste, ki odobravajo nazore Maksima Rocce. Svojim nasprotnikom niso prav nič prizanašali, temveč jim celo grozili. Mussolini je zadržanje teh časnikov in teh voditeljev odločno obsojal in njegov list «Il Popolo d'Italia» je priobčil nov opomin na Farinaccija.

Nepričakovan udarec!

Spor je postal očiten, o njem je razpravljalo časopisje cele države. Zato je hotel Mussolini, da se stvar razčisti do dna in se brez odloga izvršijo potrebni sklepi. Vedel je namreč, da gre za življenje stranke. Časopisje je naznanilo, da se snide v četrtek 27. sept. izvršilni odbor stranke in da se sestane 2. oktobra 72 zaupnikov iz vseh pokrajin države. Po načrtu Mussolinija bi se morale izvršiti na teh dveh zborovanjih vse potrebne reforme, ki naj prenovijo življenje fašistovske stranke. Nasprotniki Rocce so se v tem pripravljali na odločilen sunek. Potegnili so na svojo stran člane izvršilnega odbora in čakali na sejo 27. septembra, da zadožjo Rocci smrtni udarec. Kakor poroča «Corriere della Sera» so bajž že dva dni pred sejo izvršilnega odbora tajno sklenili, da izključijo iz stranke Maksima Rocce češ, da je kršil disciplino in da je politično nevreden. Mussolini ni bil o stvari nič obveščen. Izvršilni odbor se je v četrtek 27. septembra zbral in izključil enoglasno Rocce iz stranke, kar je zvedel Mussolini šele iz časopisov. Vest o izključitvi Maksima Rocce je napravila v Rimu največji vtis in vzbudila silno začudenje. Isti dan zvečer je izrazil Mussolini nad dogodkom svoje ogorčenje in izjavil, da bo zahteval od izvršilnega odbora preklic storjenega sklepa. Ali je korak izvršilnega odbora opomin pokrajinskih fašistovskih vo-

oni kot fašisti edini pravi zastopniki države. Tako obnašanje je protizakonito in za domovino skrajno škodljivo. Fašizem postaja prebivalstvu tuj, ljudstvo ga začne sovražiti in se mu iz dna duše upira. Tako javnost Mussoliniju in vladi zaupa, medtem ko fašistovsko stranko odklanja in mrzi. Da se te neznosne ramere odpravijo, mora Mussolini voditelje iz dežele ukloniti disciplini. Doslej se je namreč večkrat dogajalo, da sta Mussolini in rimsko vodstvo pošiljala na deželo ukaze, a voditelji v pokrajinah se niso marali pokoriti. Nefašisti so Mussolinija ubogali, njegovi najodločnejši pristaši so pa metali vladi polena pod noge. Lastna oblast in lastna korist jim je bila več kakor fašizem. V takih razmerah mora stranka prej ali slej razpasti.

»Prenovljenje ali smrt.«

Spričo tega resnega položaja se je vzdignil iz fašistovskih vrst Massimo Rocca in priobčil v reviji «La Critica Fascista» članek, ki so ga prinesli nato vsi italijanski listi. Ugledni in naobrazeni voditelj fašizma trdi, da je sedanje stanje postalo nevzdržno. Treba se je vprašati, če velja zakon za vse Italijane brez razlike, tudi za tiste, ki niso vpisani v fašizem, ali ne. Odgovoriti je treba na vprašanje, ali naj se vlada Italija v korist 40 milijonov prebivalcev ali pa v izključno korist ene same stranke in njihovih voditeljev. Stranka se mora prenoviti ali pa pogine. Druge izbire nima. Tako je pisal Massimo Rocca, hoteč s tem koristiti fašizmu in domovini. »Hotel sem postaviti stranko pred resnično zrcalo same sebe in javnega mnenja fašistov in celega naroda.« Ta nastop Maksima Rocce, katerega je Mussolini odobravala, je naletel na hud odpor različnih fa-

driteljev, da se bodo nameravani reformi stranke če treba uprli? Tega ne vemo. Na vsak način je izključitev Rocce žalitev Mussolinija, ker je pač znano, da se ministrski predsednik v glavnem strinja z nazori izključnega voditelja.

Zahtevam odstop do 6. ure!

Mussolini ni mož, ki bi se v kritičnih trenutkih obotavljal. Drugi dan zjutraj, to se pravi v petek, je poklical k sebi bivšega glavnega tajnika stranke in člana izvršilnega odbora Mihaela Bianchija ter mu po kratkem burnem dvogovoru izjavil: «Izvršilni odbor mora predložiti svoj odstop danes do 6. ure zvečer, sicer podam izjavo, da sem solidaren z Massimo Rocco». Na to je Mussolini prekinil razgovor in šel s hitrimi koraki proti izhodu. Bianchi mu je sledil do avtomobila in mu hotel dati pojasnila, a Mussolini ga je dvakrat rezko prekinil: «Odstop, odstop danes zvečer ob 6. uri».

Izvršilni odbor se je zbral, a ni odstopil, pač pa so odstopili člani tajništva, ki so obenem vsi člani izvršilnega odbora. Mislili so, da se bo Mussolini s tem zadovoljil, pa se ni. Čemu so hoteli rešiti izvršilni odbor? Zato, ker pričakujejo, da se snide 2. oktobra zbor zaupnikov, ki izreče solidarnost z izvršilnim odborom in potrdi izključitev Rocce. Na ta način bi si ne rešil izvršilni odbor samo življenja, ampak bi obenem zmaga la struja pokrajinskega fašizma na celi črti. Postala bi absolutna gospodarica položaja. Saj piše Roberto Farinacci kar odkrito, da se bo zbor zaupnikov postavil odločno na stran pokrajinskih voditeljev. Potrebno je torej samo to, da se odstop izvršilnega odbora zavleče do 2. oktobra.

Aut aut Mussolinija!

Toda gospodje so se zmotili. Mussolini ni mož, ki gre kar tako na limanice. Poklical je nemudoma k sebi Mihaela Bianchija in izjavil, da zahteva takojšnji odstop izvršilnega odbora. Da pokaže svoj nepreklicen sklep, je dal takoj razglasiti po časopisih, da je zaukazal po Mihaelu Bianchiju izvršilnemu odboru brezpogojni odstop. V opoldanskih novinah so čitali odločen poziv Mussolinija člani izvršilnega odbora. Obenem pa je dal Mussolini objaviti, da se sestanek zaupnikov ne bo vršil 2. oktobra, temveč se prenese na nedoločen čas. S tem je šlo tudi upanje na zaupnike po vodi.

Vse kaže, da se bo izvršilni odbor uklonil in danes že odstopil.

Boj, ki ga je začel Mussolini proti izvršilnemu odboru lastne stranke in proti odličnim voditeljem fašizma priča o pogumu in izredni odločnosti

ministrskega predsednika in zato smo prepričani, da bo zmagal in izvedel reformo stranke.

Kaj se godi v Jugoslaviji?

Pašič je imel pred belgrajskim parlamentom pričakovani govor o Reki. Vsi so bili radovedni, kaj porече, toda iz njegovih ust niso slišali prav za prav nič. Stari lisjak je govoril skoro pol ure, a ni povedal niti ene stvari, ki bi odkrila njegove načrte. Pašič namenoma ni povedal nič, ker hoče imeti pri bodočih pogajanjih z Mussolinijem proste roke in ne mara kazati svojih namenov. Ravno tako kakor Pašič je govoril Ninčič. Opozicija seveda ni bila s tem zadovoljna in je napadala vlado z vso odločnostjo. Ko je prišlo do glasovanja, so se strnile vse opozicijske stranke v eno: demokrati, ljudska stranka, muslimani, zemljoradniki in socialisti. Glasovali so enotno proti reški politiki Pašiča in le s težavo je dobila vlada večino. Da je Pašič zmagal, so morali glasovati Nemci, džemijet, dva Radičeva disidenta in celo ministri. Pašiču se je sicer posrečilo strniti zopet vrste radikalcev in ohraniti dosedanje zaveznike na svoji strani, toda nuditi je moral zato Nemcem in džemijetu različne koncesije. Iz tega vidimo, da je vprašanje Reke postalo velika ovira Pašičevi politiki. Vpoštevati moramo namreč, da je proti «popustljivi» politiki na Reki večina dežele.

Če namreč pomislimo, da Radičani v parlamentu in da so njegovi poslanci gotovo na strani opozicije, potem ni nobenega dvoma, da ima Pašič glede Reke v državi manjšino. To dejstvo bo gotovo Pašič vpošteval pri pogajanjih z rimsko vlado. Gledati bo moral namreč na to, da ne dela politike, ki je v nasprotju z mišljenjem večine prebivalstva.

To je praktičen pomen opozicije v belgrajskem parlamentu, to njen vpliv na potek pogajanj.

Pohod v Berlin!

Kakor smo svoječasno poudarili, je kapitulacija Nemčije za nemško republiko zelo nevarna in resna zadeva. Velik del nemškega prebivalstva ne mara nič slišati, da se Nemci brezpogojno vdajajo Francozom. Narodni ponos se upira ponižanju pred tujcem. In tako je po nemški državi, posebno pa na Bavarskem završalo med nacionalisti. «Izdali so nemški narod! Prodali domovino!» To je geslo, s katerim vžigajo nacionalisti ljudstvo! Od vseh strani se je začelo nevarno gibanje oboroženih nacionalistov, ki so zbirali svoje čete po premišljenem načrtu. Kakor je zadel pred enim letom med italijanskimi fašisti klič: «Udarimo v Rim!», tako se je vzdignilo med nemškimi nacionalisti nenadoma geslo: «Vko-

rajmo v Berlin! Vrzimo vlado izdajalcev!» Krvava meščanska vojna se je začela pripravljati v različnih pokrajinah države!

Vojaška diktatura v Nemčiji!

Toda berlinska vlada ni čakala, da jo prehitijo dogodki. Ko je videla, da nevarnost raste, je proglasila v celi državi obsedno stanje. Vojni minister Gessler je imenovan od predsednika republike za vojaškega diktatorja cele Nemčije, v njegove roke je položena vsa izvršilna oblast v državi. Ne prebivalstva, ki se mora brezpogojno pokoriti ukazom vojaštva. Pre-

povedana so zborovanja in obhodi. Odpravljene so vse ustavne svobode. Prepovedani listi, ki pišejo proti državi. Gessler je postavil na čelo posameznih dežel generale, ki skrbijo za oborožno silo za javni red. Na stran so jim postavljeni civilni guvernerji. Vsak poskus upora bi se zatrl v krvi. S tem je pokazala berlinska vlada, da misli iti do skrajnosti in prepričati za vsako ceno meščansko vojno. Nevarnost sicer še ni minula, toda dozdeva se, da je berlinska vlada gospodarica položaja. Njen odločen nastop bo imel najbrž uspeh in rešil nemško republiko pred razpadom.

DNEVNE VESTI

Poitalijančevanje slovenskih šol je začelo!

1. oktobra 1923.

Prejeli smo vest, da je oblastvo izdalo za nekatere slovenske kraje na Goriškem ukaz, da se mora vsiti v prvem razredu ljudske šole odslej naprej pouk izključno v italijanskem jeziku.

Ta vest je pretresla do dna duše naše ljudstvo in je vplivala na slov. javnost kakor prava narodna katastrofa. Poročilo ki ga prejemo, pravi, da je ta novica izsilila prizadetim očetom, materam in otrokom solze v oči. V slovenskih družinah jočejo nad krivico, kateri ne morejo in ne morejo verjeti.

Plakanje zrelih mož govori cele knjige, spričo tega je vsak naš protest nepotreben.

Verski pouk v šoli.

Pod tem naslovom prinaša včerajšnja »Edinost« lep članek, iz katerega pričujemo našim bravcem nekaj odlomkov:

»Nase slovansko ljudstvo v Julijski Krajini — toliko Slovenci kolikor Hrvatji — je globoko vernó. Med nami so razne politične struje — kakor sicer pri vseh narodnih — toda tako imenovanih »kulturnobojnih« razpoloženj med nami ni. Vsi julijski Slovani brez razlike »struje« smo si torej edini v tem, da se ima vsi vršiti vzgoja naših otrok na krščanski podlagi. Preneseno na šolo pomeni to naziranje, da smo julijski Slovani vsi brez razlike odločni pristaši verske šole in nasprotniki brezverskih učilnic.«

Reforma ministra Gentileja nas ne more v tem oziru zadovoljiti. Kajti »pri nas se pod »veronaukom« ne razumeva samo nekoliko molitvic, zgodbe sv. pisma ali n. pr. cerkvena zgodovina, temveč ima ta pojem pretežno vzgojni značaj. To se pravi, da zahtevajo stariši od veroučitelja, da jim vzgoji otroke na podlagi krščanske vere v vsakem pogledu, t. j. n. pr. da jih med drugim pripravljajo za sv. birmo, za prvo sv. obhajilo itd. Dosedanja uredba verskega pouka

25. junija 1921.

Govor ministrskega predsednika Giolittija v rimskem parlamentu: «I nostri concittadini di razza tedesca come quelli di razza slava, avranno fra noi una libertà che sarà presto nostro vanto vedere portata ad esempio in altri paesi d'Europa.» V slovenskem jeziku se to glasi takole. «Naši sodržavljeni nemškega in slovenskega pokolenja bodo uživali med nami svobodo, ki nam bo v posebno diko in ki bo lahko zgled za vse države v Evropi.» Zbornica je sprejela te besede z burnim dolgotrajnim ploskanjem.

v naših krajih je temu cilju odlično odgovarjala predvsem vsled tega, ker je bil pouk tega predmeta poverjen tistim, ki tudi sicer vršijo med ljudstvom poklic veroučiteljev, namreč duhovnikom. Da je duhovnik obenem tudi veroučitelj v šoli, je torej popolnoma logično in bi moralo veljati kot splošno pravilo, medtem ko naj bi učitelj nastopal tudi kot veroučitelj le v slučaju sile, t. j. v slučaju, da ni poklicnega veroučitelja duhovnika.

Le na ta način more veronauk zavzemati v šoli tisti posebni položaj, ki mu gre.«

Fond za naše kraje!

Te dni se je vršil v Padovi 28. občni zbor društva »Dante Alighieri«, ki ima namen, širiti italijanstvo v tujini in doma med tujerodnimi manjšinami. Zborovanje je pozdravil kralj s posebno brzojavko. Razpravljali so med drugim o »narodni asimilaciji«, ki se vrši potom društva »v solah novih pokrajin«. Sprejeta je bila resolucija, ki pravi:

«Odbori (Dante Alighieri) iz Trsta, Vidma, Gorice, Čedadada in Gradiske so mnenja, da ni zmagoslavni konec vojne nikakor zmanjšal pomena narodnost-

Obnova družinskega življenja.

Dr. Breclj je imel na katoliškem shodu v Ljubljani govor o družini, ki je tudi za nas Primorce velike praktične važnosti. Zato prinašamo v podlistku glavne misli dr. Brecljevih izvajanj:

«Knjigo, debelo knjigo nam treba o obnovi družinskega življenja.

Obnova družinskega življenja je najbolj važno in nujno sobodno vprašanje med nami. Pogled v vsakdanje življenje nam kaže, da družinsko življenje hira. Vemo pa tudi iz usodnih knjig, ki nam jih pišejo statistike o uspevanju družin, da se čedalje manjša naš naravni prirastek, to je razlika med rodovitnostjo in umrljivostjo in da se bližamo onim narodom, kjer včasih že dosega število smrtnih primerov število rojstev, da torej nazadujemo in se bližamo umiranju. Zadeva je torej vsekako zelo pereča.

Narod, ki je naravna družba, sestoji iz družin. Družine so naravne enote, prvine, korenike, ki dajo družbi narščaj in tvorijo življenjsko moč. Kakršne družine, tak narod, taka država, taka Cerkev. Naše družine ne uspevajo povoljno iz dvojevrstnih vzrokov.

Hude so zunanje nepravilike, ki ovirajo družinsko življenje v znatni meri. Siromaštvo raznih oblik, prej primeroma redko, se je silno posplošilo in zajelo kar cele stanove. Stanovanjska beda, dražnja življenjskih potrebščin, nezadostne plače in mezde, povečana bolehavost in druge stiske ogrožajo čedalje bolj obstoj nešteti družin in ovirajo nastajanje novih. Zgodovina, ki je in ostane učiteljica življenja, nam pripoveduje o narodih, ki so živel dolga stoletja v najhujših zunanjih stiskah, a so se ohranili in celo namnožili. Irci, Poljaki in balkanski Slovani so nam sijajne priče, da se narodi ne dajo iztrebiti navzlic krutemu preganjanju

in zatiranju, ako je njih notranja življenjska sila krepka, ako je njih družinsko življenje zdravo.

Naše družine propadajo bolj iz notranjih vzrokov. Neka lahkomiselnost se je razpasla med nami, zlasti v spolnih zadevah. Koliko bede in gorja nastaja iz lahkomiselnega spolnega življenja izven zakona in v njem, nam pričajo spolne kuge, ki se širijo med nami, sramotno visoko število nezakonskih otrok, vedno večje število nesrečnih družin, ustanovljenih brez potrebe in zadostnih pogojev za obstoj z mnogoštevilnimi otroki, ki zamirajo v nežni dobi, a preostali so boleštni, manj sposobni za trdo življenje. Polno cvetja, a malo sadja, a še to črvido odpada!

Najhujše zlo pa, ki nam zastruplja družinsko življenje, je ona brezsrčna sebičnost in pretkana užitekajlnost, ki se kakor nevarna kuga vtihotaplja med nas pod krinko neke višje življenjske modrosti, nebrzdana sla po užitku, ki hoče užitek brez kupnine,

zahteva pravice brez dolžnosti, tirja plačilo naprej in odpoveduje delo. Ta iz krajev zapadne propadajoče kulture k nam zanesena gniloba se kaže v hnotnem umetnem onemogočanju smotrov družinskega življenja, od gnusnega preprečevanja do zločinškega morjenja zarodov. Ta naravna in mravstvena propalost se kaže najbolj v onih krogih, ki imajo za uspevanje družin še najugodnejše zunanje pogoje. Narava je trda, a dobra mati, ki nagraja človeka za izvršeno delo z bogatim plačilom, v obliki zdravja in življenjske zadovoljnosti, a je hkrati kruta maščevalka vsem sladostrastnikom, ki ji zmikajo nagrado a se odtegujejo njeni službi, kaznuje jih z rojem vsakovrstnih boležni, srčno praznoto, življenjskim nezadovoljstvom. To zlo, ki se širi že v ljudske sloje, je največja nevarnost družinskemu življenju, omejuje ustanavljanje družin in izpreminja družine, ki naj bi bile življenja polne zibelke, v mrtvaške rakve!

nega vprašanja v Julijski Krajini, kajti tam prebiva na granici 400 tisoč Slovanov, ki mejijo na narode istega plemena. Italijanom te pokrajine je naložena nacionalna naloga, ki je ne morejo vsrčiti z lastnimi močmi in zato ima država interes in dolžnost, da jim pomaga. Zato naj se ustanovi za Furlanijo in Julijsko Krajino poseben denarni sklad pod imenom «Fondo Giulio» (Julijski fond), s katerim naj razpolagajo odbori v Trstu, Vidmu, Gorici, Čedadu in Gradiski za širjenje italijanstva.

Predlog je bil enoglasno sprejet. Kakor vidimo, skrbijo gospodje zelo za nas! Celoten denar hočejo za nas potrositi, četudi jih zato nismo prosili. Kaj vse nesebičnost zmore!

Za naše fante vojake

se je potegnil občni zbor društva «Dante Alighieri» v Padovi. Sklenili so pozvati vlado, naj izvrši resne korake, da se «v teh mladeničih» ustvari «trdna italijanska zavest».

Nov tečaj za občinske tajnike.

Dne 4. oktobra se otvori v Gorici tečaj za one osebe, ki mislijo položiti izpiti za diplomu obč. tajnika v mesecu decembru. Na tečaju poučuje tudi bivši računski ravnatelj na dež. odboru gospod Ernest Kavčič. Tečaja se lahko vdeležijo tudi učiteljice, ki želijo doseči patent. Nadalje se sprejmejo na tečaj vse osebe, ki so dovršile srednjo šolo. Vpis se vrši vsaki dan na Corsu Verdi št. 23 od 10. do 12 ure.

Nabori letnika 1904.

Vojni minister je izdal okrožnico, ki kliče letnik 1904 na vojaški nabor. Pregledovanje novincev se prične 15. oktobra 1923, in konča 20. marca 1924.

V korist lovcev!

Gospod Walter Windspach, trgovec s kozami lisic, kun, podlasic, zajcev, mačk i. t. d. je otvoril svoje skladišče in pisarno v ulici Carducci st. 10 (hiša Giuliani) v Gorici. Vsakdo zamore že od daleč razločiti desko z veliko lisico. Windspach plačuje najvišje cene za živalske kože. Sedaj kupuje kože **zajcev** (in ne lisic, kot je bilo v zadnji «Goriški Straži» pomotoma objavljeno), proti koncu meseca oktobra pa vse druge živalske kože.

Širite **Naročajte**
Berite
„Goriško Stražo“.

Kot odpor proti toliko nevarnosti za obstoj družine in naroda se je izcimila nova panoga zdravjeslovnih in naravoslovnih ved pod imenom plemenskega zdravjeslovja in evgenike. Temeljne ugotovitve in zahteve te življenjeslovne stroke so:

a) Zakon, neločljiva in do smrti trajajoča življenjska skupnost med možem in ženo je edina oblika splošnega življenja, ki je primerna zdravju in zagotavlja ohranitev in pomnožitev.

b) Spolna zdržnost je nujna zdravstvena zahteva do spolne zrelosti, ki nastopa v naših razmerah v dobi, ki je bližja tretji ko drugi desetini našega življenja. Spolna zdržnost je časih potrebna tudi zrelim ljudem brez vsakršne škode za zdravje ali življenje, ker ne poznamo niti ene bolezni, ki bi izvirala iz spolne zdržnosti, ker niti ene ne moremo ozdraviti s spolnim življenjem.

Nova imena za Južno železnico.

Upravni odbor Južne železnice je sklenil, da vsled razdelitve proge na posamezne nasledstvene države izpremeni naziv železnice. V Jugoslaviji se bo imenovala Savska železnica, v Italiji Jadranska, v Avstriji pa Donavska železnica.

Opozorjamo naše čitatelje

na oglas uršulinskega samostana v Gorici, ki ga prinašamo na zadnji strani.

Ukinjene sodnije.

Z današnjim dnem, to je s 1. oktobrom so bile ukinjene okrajne sodnije v Vipavi, Kobaridu in Cerknem. Slovenski predstojniki so bili premeščini na sosedne okrajne sodnije. Obenem so bili nastavljeni na novih sodnijah trije italijanski sodniki iz starega kraljestva.

Kakor smo zadnjic poročali, bodo namreč s 31. decembrom t. l. odpuščeni brzkone iz službe mnogo številni slovenski sodniki. Kakor kaže, so torej imenovani trije italijanski sodniki nekaki predhodniki tistih sodnikov, ki pridejo na izpraznjena mesta Slovencev.

«Popolo di Trieste» v stiski.

Pred par dnevi je tržaško fašistovsko glasilo «Popolo di Trieste» objavilo na uvodnem mestu z debelimi črkami izjavo glavnega urednika inž. Menesinija, ki pravi, da se list nahaja v zelo hudih denarnih zadregah, in zaradi tega bere ostre levite vsem tistim, ki bi morali podpirati list, pa ga ne podpirajo, dasiravno bi to lahko storili. List da bo moral v kratkem prenehati, ako ne bo dobival potrebne podpore od tistih, ki so ga dolžni podpirati. Končno pa pravi inž. Menesini, da je morda on sam tista ovira, ki je na poti napredku edinega fašistovskega lista v Trstu, in izjavlja, da odstopa kot ravnatelj lista in daje to svojo službo na razpolago stranki. Inž. Menesini je v svoji izjavi krepko zamahnil po tistih listih, ki «hočejo zidati svoj prosep na živinske nagone množice». Brez dvoma je tu mislil «Piccola», edini laški list, ki «izhaja» v Trstu. — Kdo bo Menesinijev naslednik, doslej se ne vemo.

Kmetski sinovi in otroci revezev.

Zadnjic smo poročali, da se sprejme na srednje šole le omejeno število učencev, in sicer ne več kakor 35 na vsaki razred. Če pomislimo, da je imela pred vojno goriška gimnazija kar po štiri paralele prvega razreda, je jasno kot beli dan, da bo po novem zakonu ogromna večina naše mladine izključena od obiskovanja drž. srednjih šol. Velik del naših otrok torej ni več svoboden pri izbiranju svojega poklica, kajti le en del mladine bo užival predpravo visje izobrazbe. Kdo so ti srečni otroci? V prvi vrsti mestni dečki in mestne deklice. Zakon daje torej mestni mladini predpravo pred kmetskimi otroci. Torej odločilna ni samo in izključno sposobnost in talent, temveč kmečko ali mestno pokolenje. Biti kmetski sin odslej ne bo dobro.

Kaj naj naredijo torej otroci, ki ne bodo sprejeti v šolo? Dve poti imajo: odpovedati se višji izobrazbi ter se posvetiti kmetijstvu ali rokodelstvu ali pa vstopiti v zasebno šolo. Toda zasebna šola je neprimerno dražja kakor državna, stane stariše mnogo več denarja. Uboge družine ne zmorejo visokih stroškov. Otroci revezev si torej ne bodo mogli privoščiti srednješolskega studija. Izbiti si bodo morali iz glave višjo izobrazbo in si poiskati drug poklic. Za studij ne bo odločilen talent, temveč denar. Bogatini bodo imeli predpravo pred reveži.

Toda tudi na državnih srednjih šolah bo studij za reveže odslej težak, kajti zakon predpisuje šolnine po več sto lir na leto. Revne družine tega ne zmorejo. Prej so bile šolnine nizke in reveži so bili oproščeni.

Kaksne posledice bodo imela ta določila za slovensko prebivalstvo, si lahko vsakdo sam misli, kajti znano je, da je obstajala pri nas ogromna večina dijakov iz najbolj revnih družin. Našim

največjim talentom, skoro vsem našim pesnikom, učenjakom in kulturnim delavcem je tekla zibel v revnih kmetskih kočah, kakor lepo in resnično opeva naš pesnik Simon Gregorčič.

Občni zbor Političnega društva „Edinosti“ v Gorici

V četrtek dne 27. septembra 1923. se je vršil redni občni zbor Političnega društva «Edinosti» v Gorici. Navzoča sta bila državna poslanca Šček in dr. Wilfan, docim sta se poslanca Lavrenčič in dr. Podgornik opravičila in pismeno pozdravila občni zbor. Politično društvo «Edinost» v Trstu sta zastopala dr. Slavik in dr. Čok. Politično društvo «Edinost» za Istro je pozdravilo občni zbor brzojavno po svojem predsedniku drju Vratoviču.

Ob določeni uri je otvoril občni zbor predsednik g. Križman, ki je pozdravil vse navzoče, prečital pismi poslancev drja Podgornika in Lavrenčiča. Spominjal se je umrlih društvenih članov, predvsem drja Kobala in drja Gruntarja. V znak spoštovanja so vsi vdeleženci vstali.

Nato je presel občni zbor na dnevni red. Prečital se je zapisnik ustan. občnega zbora, ki se je odobril in podpisal. Sledilo je poročilo o društvenem delovanju. Poročilo omenja veliko delo, ki ga je moralo izvršiti društvo ob priliki krnskih dogodkov, izreka se zahvala drju Gabrščeku, ki je prevzel brezplačno pravno zastopstvo. Poročilo omenja nato organizacijska vprašanja ki jih je reševalo društvo in težkoče, ki so ovirale ustanovitev Narodnega sveta. Sledi poročilo o uspehih protestih in neštevilnih intervencijah, ki jih je izvršilo društvo v obrambo narodnega šolstva. Veliko pozornost je posvečalo društvo ljudskemu šolstvu v Gorici in po deželi. Društvo je doseglo otvoritev tretjega slovenskega razreda na mestni ljudski šoli. Društvo se je zelo trudilo za ohranitev slovenskih ljudskih šol v Devinu, Jamljah, Dobrdo in Podbrdu in imelo pri tem delen uspeh. Dosegla se je obnovitev slov. oddelka na deželni gluho-nemnici v Gorici. Na splošno pa se je morala obramba jezikovnih pravic omejiti na proteste, ki niso bili uspešni.

V opcijskem vprašanju je tajništvo priredilo 60 rekurzov, vložilo je 60 invalidskih prošelj, 35 prošelj za vojno odškodnino, v mnogih slučajih je tajništvo osebno posredovalo in delilo strankam pravne nasvete. Ožji društveni odbor je imel 37 odborovih sej, širši odbor pa pet.

Veliko delo je položilo društvo v ohranitev deželne avtonomije, borilo se je proti razcepitvi goriske dežele.

Poročilo tajništva je sledilo poročilo blagajnika.

Ker se je poročilo tajništva in poročilo blagajništva radi formalne strani ugovarjalo, se je po končani debati naročilo novo izvoljenemu odboru, da zadevo uredi.

Nato je pozdravil občni zbor v imenu Političnega društva «Edinosti» v Trstu dr. Slavik, ki je poudarjal nujno potrebo enotnega dela političnih društev.

Dr. Wilfan je razvil svoje naziranje glede političnega delovanja Slovanov v Italiji ter je povdarjal, da more biti naše delo le nacionalistično, ker je ta ideja edina, ki nas veže. Razvil je tudi svojo zamisel o Narodnem svetu, ki bi ga ne smeli sestavljati delegati političnih društev.

Na obnem zboru se je vršila večurna, mestoma burna debata, pri kateri so gospodje dr. Gabršček, dr. Fornazarič, dr. Trošt in Avgust Kozman zapustili zborovališče. Po odhodu teh gospodov je presel občni zbor k prihodnji točki dnevnega reda, k volitvi ožjega in širšega odbora. Predlagana je bila samo ena lista, ki so jo zborovalci, ker ni bilo nobene protiliste, enoglasno sprejeli.

V ožji odbor so bili izvoljeni: dr. Engelbert Besednjak, zasebni uradnik

Sadno drevje ima mnogo sovražnikov. Kako se proti njim imaš boriti, te pouči „Gospodarski list“.

Franc Biteznik, dr. Josip Biteznik, dr. Stojan Brajša in ravnatelj Anton Vuk.

V širši odbor so pa bili zvoljeni možje vseh stanov, razdeljeni po okrajih.

Nato je občni zbor sprejel resolucije, ki jih prinašamo na uvodnem mestu, ter odobril enoglasno tudi nastopne tri resolucije.

I. Občni zbor naloži odboru, da po zgledu drugih manjšinskih narodov čimprej izdela podroben načrt za narodno obrambo na Primorskem.

II. Občni zbor naproša vse časnike, da se izogibajo strankarskih in osebnih sporov.

III. Občni zbor naloži odboru, naj čimprej stopi v stik z društvi v Trstu Istri, da se izvršijo takoj priprave za ustanovitev Narodnega sveta.

Ob ½ uri popoldne se je predsednik Križman zahvalil vdeležencem za njihov trud ter zaključil občni zbor.

Mestne novice

Kr. gimnazija - licej v Gorici.

Prosnje za sprejem morajo vložiti vsi bivši in novi dijaki do 10. oktobra. Prošnji naj priložijo zadnje šolsko spričevalo. V zadnjem trenutku smo izvedeli, da se vrše sprejemni izpiti za I. gimn. razred že dne 1. oktobra ob 9h zjutraj.

Pevsko in Glasbeno društvo v Gorici

vnovič opozarja na otvoritev svoje glasbene šole za glasovir in vsa godala na lok, kakor tudi teorijo in zborovo petje mladine, ki se prične 1. oktobra 1923. Vpisovanje vsak dan od 10-12 v društvenih prostorih, Trgovski dom, Via Petrarca 1. I. Društvu se je posrečilo pridobiti za učitelja gosli, vijole, vijolončela in basa priznanega goriskega muzika profesorja Rudolfa Lipizerja, znanega ustanovitelja goriskega kvarteta. Radi tega se odbor nadeja, da bodo naši starši z veseljem porabili ugodno priliko, da nudijo svojim otrokom z zmernimi žrtvami pri domačem glasbenem zavodu temeljito glasbeno izobrazbo.

Vpisnina Lit. 5.—, vnaprej plačljiva mesečina Lit. 25.— za dve tedenski uri, za obsežnejši poduk po dogovoru.

Društvo namerava tudi ustanoviti svoj lastni salonski orkester s pomočjo boljših učencev glasbene šole. Radi tega vljudno vabi in pozivlja vse, ki bi se zanimali in bi radi sodelovali pri takem orkestru, da se zglasijo pri voditelju glasbene šole od gori omenjenem času. Tak orkester bi bil za vse naše družabno življenje posebne važnosti in se društvo nadeja, da bo našla ta misel toplega odziva pri vseh prizadetih.

Sramota.

Poročila tukajsnje policije beležijo skoro vsak dan aretacijo kake ženske, ki se v ponočnih urah prodaja po mestu. Sram nas je, da je med temi propalicami mnogo Slovenk. Slovenska dekleta, kje je vaš ponos, vaša čast?!

Izpiti na kr. tehničnem zavodu v Gorici.

Izpiti za sprejem i. t. d. se bodo vršili na zgoraj imenovanem zavodu od 1. do 10. oktobra. Kdor se za vpis natančneje zanima, naj pregleda razglase, ki so nabiti v vezi zavoda na Senenem trgu.

Zasebne srednje šole se že ustanavljajo.

Ker bo po novem zakonu radi omejenega števila prostorov mnogim učencem nemogoče obiskovati državno srednjo šolo, mislijo ustanoviti nekateri goriski profesorji zasebno šolo in so že prosili oblastva za dovoljenje.

Nov vir dohodkov!

Vpisovanje na kr. gimnaziji, oz. liceju v Gorici.

Ravnateljstvo kr. gimnazije, oz. liceja «Vittorio Emanuele» raglaša, da morajo vsi oni, ki se nameravajo vpisati v to šolo, predložiti najkasneje do 10. okt. prošnjo za sprejem, kolekovano s kolekom za 1 liro (carta legale bollo da 1 lira). Ker je število učencev omejeno, se nujno priporoča pravočasna in pravilna vložitev prošelj. Prepozno vložene prošnje ne bodo vpoštevane.

Ursulinski samostan v Gorici.

Dne 15. okt. t. l. se prične v ursulinskem samostanu v Gorici tečaj za krojenje ženskih oblek po posebnem krojnometričnem načinu prof. Klare Gentili.

Sprejemajo se poročene in neporočene ženske iz dežele in iz mesta.

Sporod pouka obsega: Krojenje in šivanje ženskega, moskega in otroškega perila in celih ženskih oblek.

Tečaj traja šest mesecev s štiriurnim

tedenskim poukom. Tudi izven teh ur se radevolje dajejo pojasnila in pouk.

Vpisovanje v ta tečaj se je že pričelo. Za nadaljne podrobnosti se je obrniti — ustmeno ali pismeno — na ursulinski samostan v Gorici.

Ob istem času (15. okt.) se prične tudi običajni vsakoletni tečaj ali šola za vzgojo in celotno domače umno gospodinjstvo. Obeh navedenih tečajev (za krojenje in gospodinjstvo) ni mogoče istočasno obiskovati.

Tudi v Koprivi, blizu Krmina, v «Vili Mariji», podružnici ursulinskega gorisk. samostana se odpre tak tečaj za krojenje in šivanje ženskih oblek, ako se oglasi zadostno število obiskovalk, iz Koprive in sosednih vasi. S tem tečajem je združen pouk v domačem gospodinjstvu.

Za vpisovanje in druge poizvedbe se je zglasiti — pismeno ali ustmeno — pri prednici «Vile Marije» v Koprivi (Capriva).

Kaj je novega na deželi**PODBRDO.**

(Dekleta pozor!) Popotnik nam piše: Pred kratkim sem se mudil po opravkih v Podbrdu. Z istim vlakom se je pripeljal tja tudi neki «malar» iz južnih krajev. Poznam moža po njegovih dvomljivih slikarskih poslih iz kanalskega okraja. Ob povratku se začudim, ko vidim na postaji tega moža v družbi z nekim čednim domačim dekletom. Ker se mi je zdela zadeva sumljiva, vprašam dekleta, ko se je njen spremljevalec za nekaj časa odstranil, kam gre. Odrvne mi, da gre v Kanal za natakario k spremljevalcu. Ker so mi kanalske razmere dobro znane in vem, da dotični nima nobene gostilne v Kanalu, sem dekletu to povedal. Prestrašeno dekle je na to pobralo svojo prtljago in zbežalo domov. Bilo je očitno, da jo je hotel «posteljnjak» spraviti s seboj s slabimi nameni. Kakor sem poizvedel, je že pred časom na enak sleparski način odpeljal iz neke druge vasi dve dekleti. Dekleta, pozor! Ne zaupajte ljudem, katerih ne poznate!

VALUTA.

Dne 29. septembra si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 24.60 — 24.90 L.
za 100 avstr. kron — 3.0 — 3.1 stot.
za 1 dolar — 21.70 — 21.90 L.
za 1 funt 99.20 — 99.50 L.

DRUŠTVENE VESTI.**KAMNJE.**

Izobrazevalno društvo v Kamnjah priredi v nedeljo dne 7. oktobra t. l. veselico z bogatim sporedom. Začetek ob 3. uri pop.

DAROVI.

Za **Alojzijevišče**: Sl. km. hranilnica in posojilnica Libušnje 100.— L. Pristrčna hvala.

Za **Slovensko sirotišče**: Podružnica Ljubljanske Kreditne Banke v Gorici 300 L.

NA PRODAJ! Podpisani proda po dogovorjeni ceni okrog 5000 komadov opeke, več vrat, oken, desk, tramov in lesa za stavbe, Josip Arman Podbrdo ob Bači 26.

«Prva kmečka gosp. zadruga v Selu na Vipavskem naznanja svojim cenjenim odjemalcem in vsem g. g. gostilničarjem, da je **znižala** ceno vina na L. 140.— do 150.— hl. ter se obenem priporoča za obilen obisk.»

PRVAČINA.

Prihodnjo soboto dne 6. t. m. bomo praznovali v naši vasi izredno slavje. Poročil se bo namreč Alojzij Susmelj s Kristino Sulic; obenem bo praznoval ženinov oče Alojzij Šusmelj s svojo zeno srebrno poroko ter obhajal ded Jožef s svojo boljšo polovico dijamantno poroko. Pač izreden slučaj. Vsi trije srečni pari se počutijo najbolje in sta zlasti dijamantna poročena kljub visoki starosti izredno čila in krepka. Vsa vas jim kliče: se mnogo let!

AVČE.

O tatvinah smo veliko čitali po časopisih, toda naša vas je bila k sreči se obvarovana pred raznimi dolgoprstneži. Bojimo se, da so tudi za nas minuli «zlati časi». Pred kratkim je začela tudi pri nas delovati tatinska zalega. Prvi obisk je napravila pri Makarovičevih. Vdrla je iz vrta skozi okno v pritičene prostore ter odnesla drobiža za približno 30 lir in tobaka za okrog 600 lir. O penočnih obiskovalcih ni ne duha ne sluha.

PRESELITEV.

Podpisani vljudno naznanjam, da sem se iz dosedanjega bivališča preselil v hišo št. 7. nasproti gostilne Bratina in ondi odprl svojo krojaško delavnico in prodajalno izgotovljenih oblek. Cenjenim odjemalcem se priporočam za nadaljna naročila.

V Ajdovščini, dne 16. sept. 1923.

Ivan Kertelj,

krojaški mojster.

Avtomobilna zveza med Kobaridom in Sv. Lucijo.

«Podpisano avtomobilno podjetje opozarja slavno občinstvo kobariskega okraja, ki ima opravke pri tolminski sodniji, da vozi poštni avtomobil od 1. oktobra dalje tudi ob pondeljkih, četrkih in sobotah ob 8 uri zjutraj iz Kobarida, ostane v Tolminu in nadaljuje svojo vožnjo ob 11.50, da pride do vlaka ob 12.30. Isti avtomobil se vrača ob 14.38 iz postaje Sv. Lucija in dospe v Kobarid ob 16.05.

A. Devetak dedič, Tolmin.

IVAN GOTIČ

kamnoseški mojster

Sovodnje pri Gorici

se priporoča cenj. občinstvu za izdelavo nagrobnih spomenikov in drugih v to stroko spadajočih del,

ZAHVALA.

Vsem mnogobrojnim znancem in prijateljem, zlasti pa občinskemu starešinstvu in pevcem, ki so spremili pokojnega moža, oziroma očeta

Petra Pavla Lebana

k večnemu pokoju, izrekamo tem potem najiskrenejšo zahvalo.

Stopec pri Sv. Luciji 27. septembra 1923.

Žalujoča mati in brata.

Izkušeni civilni! geometer

DOMENICO ROCCO

bivši geometer I. reda na zemljiški knjigi — Gorica, Corso Vitt. Em. 34.

Na prodaj je vinska posoda za 600 hl, mera od 1 do 8 hl. pri Valentinu Vendraminu p. Kojško 108.

Adria čeviji

izdelek „Čevljarske zadruge v Mirnu“

Lastne prodajalne:

Gorica, Corso G. Verdi 32
Trst, Via dei Rettori 1.

POZOR!

na staro slovensko tvrdko

Razprodajam pohištvo po jako znižanih cenah in sicer

Omare	od 200 lir naprej
posteljnake	90 „ „
vzmeti (šuste) „	70 „ „
blazne	60 „ „
kompletne spalnice	800 „ „

Velika izbira navadnih in finejših sob, kakor tudi žeteznih posteljnjakov.

Priporoča so

Ant. Breščak

največja zaloga pohištva na Goriškem z lastno tovarno v Gorici, Via G. Carducci 14 (prej Gosposka ulica) in V. C. Favetti št. 3

Slovenska družina sprejme 2 učenca na hrano in stanovanje. Naslov pri upravi «Goriške Straže».

Vse šolske potrebščine
kupite v Knjigarni

K. T. D. GORICA
Montova hiša.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50. — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka.

Delniška glavnic
in rezerve:
80 MILJONOV

CENTRALA:
LJUBLJANA

Reserva S H S
kron
64 MILJONOV

PODRUŽNICE: Brežice, Kranj, Metkovič, Celje, Maribor, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4½%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.